

ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ

Αρχαιολογική Ανασκαφή στον Πύργο Τηλλυρίας

Το Μουσείο της Ιεράς Μονής Κύκκου σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων διενήργησε κάτω από τη διεύθυνση του Στυλιανού Περδίκη, διευθυντή του Μουσείου Κύκκου, μαζί με την αρχαιολόγο του Μουσείου Κύκκου Βασιλική Λυσάνδρου και τον ανώτερο τεχνικό του Τμήματος Αρχαιοτήτων Γεώργιο Κουμή αρχαιολογική ανασκαφή στην τοποθεσία «Αυλή» στα βορειοδυτικά της κοινότητας Πάνω Πύργου Τηλλυρίας.

Η ανασκαφική έρευνα διήρκεσε τέσσερις εβδομάδες, από τις 6 μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2008. Κατά τη διάρκειά της αποκαλύφθηκε μέρος μεσαιωνικού κτηρίου, η κύρια φάση του οποίου

ήταν δομημένη εξολοκλήρου με ορθογωνισμένους πωρόλιθους σε ισοδομικό σύστημα, ένδειξη που παραπέμπει σε οικοδόμημα ιδιαίτερης σημασίας.

Στη νότια πλευρά του συγκροτήματος ανακαλύφθηκαν τρεις τοίχοι. Ο ένας έχει άξονα βορρά - νότο και οι άλλοι δύο είναι κάθετοι στον προηγούμενο με άξονα ανατολή - δύση. Το πάχος των τοίχων κυμαίνεται γύρω στα 70 εκ., ενώ το μέγιστο ύψος διάσωσης ανέρχεται γύρω στα 200 εκ. Μέχρι στιγμής αποκαλύφθηκε μέρος της νότιας πλευράς του οικοδομήματος, που περιλαμβάνει τουλάχιστο ένα δωμάτιο διαστάσεων 700 X 600 εκ., το οποίο ανασκάφτηκε κατά το ήμισυ. Υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι το κτήριο επεκτείνεται προς τα βόρεια, όπου ίσως ήταν και το κύριο του μέρος.

Με βάση δόμους, οι οποίοι βρέθηκαν γκρεμισμένοι ή σε δεύτερη χρήση και φέρουν ασβεστοκονίαμα με ερυθρό ή ωχρό χρωματισμό, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι τοίχοι του κτηρίου ήταν βαμμένοι με ερυθρό και ωχρό χρώμα. Σε μεταγενέστερη εποχή μετά από καταστροφή στο χώρο επανεγκαταστάθηκαν άνθρωποι, οι οποίοι προέκτειναν τους χώρους εγκατάστασης προς τα δυτικά, ενώ στο προϋπάρχον οικοδόμημα έγιναν εσωτερικές υποδιαίρεσεις με τη χρήση τοπικών ηφαιστιογενών λίθων ανάμεικτων με ορθογωνισμένους πορόλιθους, που περιμάζεψαν από το ημιγκρεμισμένο προηγούμενο κτήριο.

Ιδιαίτερα εκτεταμένο στρώμα καύσης με στάχτες, από απανθρακωμένη ξυλεία, μεταλλικά καρφιά και πολυάριθμα σπασμένα κεραμίδια παραπέμπει σε επικλινή στέγη, καλυμμένη με επίπεδα αγκιστρωτά κεραμίδια, η οποία κατεστράφη από πυρκαγιά. Η κεραμική, η οποία έχει συγκεντρωθεί, εκτείνεται χρονολογικά από το 14ο αιώνα και φθάνει μέχρι την ύστερη τουρκοκρατία. Κατά κύριο λόγο είναι κυπριακής παραγωγής, αβαφής και εφυσωμένη ενώ σε περιορισμένο αριθμό υπάρχουν και όστρακα από εισηγμένα μαγιόλικα αγγεία.

Ανάμεσα στα κινητά ευρήματα ξεχωρίζει επι-

στήθιος ορειχάλκινος σταυρός με ανάγλυφο Χριστό, ορειχάλκινη καρφίτσα και οστέινες περόνες. Πολυάριθμα θαλάσσια όστρακα κυρίως από πεταλίνες και αχινούς, παραπέμπουν στη διατροφική τους χρήση.

Την ανασκαφή κάλυψε οικονομικά η Ιερά Μονή Κύκκου. ■